

Avdelningen för statistik och jämförelser
Barbro Engdahl

Statistik om familjerätt

2015

SO0201

I denna beskrivning redovisas först allmänna uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A Allmänna uppgifter	3
A.1 Ämnesområde	3
A.2 Statistikområde.....	3
A.3 SOS-klassificering	3
A.4 Statistikansvarig.....	3
A.5 Statistikproducent.....	3
A.6 Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8 Gallringsföreskrifter.....	4
A.9 EU-reglering.....	4
A.10 Syfte och historik	4
A.11 Statistikanvändning.....	4
A.12 Uppläggning och genomförande.....	4
A.13 Internationell rapportering	4
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B Kvalitetsdeklaration	4
B.0 Inledning	4
B.1 Innehåll.....	4
1.1 Statistiska målstorheter	4

1.1.1 Objekt och population.....	4
1.1.2 Variabler	5
1.1.3 Statistiska mått	5
1.1.4 Redovisningsgrupper	5
1.1.5 Referenstider	5
1.2. Fullständighet.....	5
B.2 Tillförlitlighet.....	6
2.1 Tillförlitlighet totalt	6
2.2 Osäkerhetskällor	6
2.2.1 Urval	6
2.2.2 Ramtäckning	6
2.2.3 Mätning.....	6
2.2.4 Svartsbortfall.....	6
2.2.5 Bearbetning.....	6
2.2.6 Modellantaganden.....	7
2.3 Redovisning av osäkerhetsmått.....	7
B.3 Aktualitet.....	7
3.1 Frekvens.....	7
3.2 Framställningstid.....	7
3.3 Punktlighet	7
B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet.....	7
4.1 Jämförbarhet över tiden	7
4.2 Jämförbarhet mellan grupper	7
4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik	7
B.5 Tillgänglighet och förståelighet.....	7
5.1 Spridningsformer	7
5.2 Presentation.....	7
5.3 Dokumentation.....	8
5.4 Tillgång till primärmaterial.....	8
5.5 Upplysningstjänster.....	8

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Socialtjänst

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Individ- och familjeomsorg

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Socialstyrelsen
Postadress: 106 30 Stockholm
Besöksadress: Rålambsvägen 3
Kontaktperson: Barbro Engdahl
Telefon: 075-247 36 11
Telefax:
E-post: barbro.engdahl@socialstyrelsen.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statisticon AB
Postadress: Klara Södra Kyrkogata 1
111 52 STOCKHOLM
Besöksadress: Box 837
Kontaktperson: Anders Sundström
Telefon: 010-130 80 28
Telefax:
E-post: anders.sundstrom@statisticon.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen (2001:99) om den officiella statistiken och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken, vilket innebär skyldighet för kommunerna att lämna de efterfrågade uppgifterna.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om

den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Gallringsföreskrifter finns i RA-MS 2001:40 (Riksarkivets myndighetsspecifika föreskrift). Primäruppgifter till ADB-registret får gallras 1 år efter att statistiken har publicerats.

A.9 EU-reglering

Det finns inte EU-reglering på aktuellt statistikområde.

A.10 Syfte och historik

Syftet med statistiken är att belysa omfattningen av kommunernas verksamhet inom familjerättens område. Sedan 1994 har Socialstyrelsen publicerat statistik om familjerätten. Före dess ansvarade SCB för motsvarande statistik.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används av statliga och kommunala myndigheter för planering, utvärdering och uppföljning av verksamheten

A.12 Uppläggning och genomförande

Statistiken grundar sig på mängduppgifter som samlas in årligen från landets samtliga kommuner. Uppgiftsinsamlingen har skett via en webb-baserad blankett.

A.13 Internationell rapportering

Det förekommer inte någon internationell rapportering.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Det finns inte några planerade förändringar i kommande undersökningar.

Sedan 1 januari 2016 är Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) kunskapsmyndighet för bland annat frågor som avser familjerätt. Socialstyrelsen avvaktar beslut från Socialdepartementet om vilken myndighet som framöver ska ansvara för den officiella statistiken avseende kommunal familjerätt. Information om detta kommer att delges kommunerna.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

1.1.1 Objekt och population

Undersökningsobjekten är:

- Barn som var aktuella i utredningar inom familjerätten under referensåret.
- Utredningar som genomförts inom familjerätten under referensåret.

1.1.2 Variabler

- Antal barn för vilka faderskap fastställts genom bekräftelse fördelade efter typ av protokoll samt därav antalet barn vars föräldrar anmält gemensam vårdnad under 2015.
- Antal barn för vilka fastställande av faderskap skett genom dom under 2015.
- Antal nedlagda faderskapsutredningar under 2015.
- Antal faderskapsutredningar som pågick den 31 december 2015.
- Antal faderskapsutredningar som den 31 december 2015 pågått mindre respektive mer än ett år.
- Antal faderskapsutredningar som den 31 december 2015 var överlämnade till rättslig prövning.
- Antal barn som någon gång under 2015 varit aktuella för samarbetsamtal, snabbupplysning, vårdnadsutredning, boendeutredning och/eller umgängesutredning.
- Antal medgivandeutredningar i samband med adoptionsärenden under 2015.
- Antal barn som varit aktuella i utredningar om vårdnad, boende och/eller umgänge enligt FB 6 kap 19 § under 2015.
- Antal barn som har varit aktuella i enbart vårdnadsutredningar, enbart boendeutredningar eller enbart umgängesutredningar enligt FB 6 kap 19§ under 2015.
- Antal avtal om vårdnad, boende respektive umgänge som har tecknats under 2015.
- Antal yttranden i samband med nationella adoptionsärenden under 2015 fördelade efter typ av adoption (styvbarnsadoption, adoption av barn i familjehem samt övriga nationella adoptioner).

1.1.3 Statistiska mått

Antal/aggregat och antal i relation till 10 000 av befolkningen 0-17 år.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Redovisning görs per kommun, län och riket.

1.1.5 Referenstider

Uppgifterna avser 2015 och den 31 december 2015.

1.2. Fullständighet

Statistiken berör alla familjerättsliga ärenden som kommer in till den kommunala familjerådgivningen.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

En viss osäkerhet om kvaliteten i de insamlade uppgifterna finns, bland annat beroende på skillnader i organisation och rutiner hos kommunerna. Kommunernas redovisning är ibland en sammanställning av uppgifter från flera uppgiftslämnare, vilket kan medföra olika tolkningar av de definitioner som används. Vidare hämtas en del av de efterfrågade uppgifterna från kommunernas verksamhetssystem medan andra hämtas direkt från ansvariga handläggare. Trots detta och de osäkerhetsmoment som redovisas nedan bedöms tillförlitligheten vara tillräckligt god för den statistik som redovisas.

2.2 Osäkerhetskällor

Se ovan ”Tillförlitlighet totalt”.

2.2.1 Urval

Inget urvalsförfarande förekommer.

2.2.2 Ramtäckning

Inga täckningsfel förekommer.

2.2.3 Mätning

Förekomsten av mätfel är svår att bedöma. I vissa kommuner utgår den interna familjerättsstatistiken från ärenden, vilket innebär att en familj utgör ett ärende oavsett hur många barn som finns i familjen. Det finns därmed risk för att felaktiga uppgifter om antal berörda barn lämnats. I de kommentarer som kommunerna har lämnat finns inga indikationer på att enkäten eller insamlingsmetoden skulle ha inneburit några problem.

2.2.4 Svartsbortfall

Heby, Hylte och Ljusnarsberg har inte lämnat några uppgifter vid insamlingen för statistikår 2015, vilket innebär att bortfallet i undersökningen är drygt en procent.

För enskilda uppgifter om faderskapsbekräftelse har Stockholm och Skellefteå partiella bortfall och Gnosjö kommun har inte lämnat uppgifter avseende samarbetsamtal. Kommuner med bortfall är nämnda i de tabeller som berörs och korrigering för bortfallet är gjort på riks- och länsnivå. Bortfallskorrigeringen har gjorts enligt en modell där hjälpinformation hämtats från de kommuner som inte har bortfall på den aktuella variabeln och där hänsyn bland annat tas till kommunernas befolkningsstorlek.

2.2.5 Bearbetning

Data bearbetas enligt en sekventiell arbetsprocess där data sparas ned stegvis för att få en total spårbarhet och för att kunna reproducera resultat. Logiska kontroller och nivåjämförelser med föregående år har gjorts på de inlämnade uppgifterna och vid avvikelser har den berörda uppgiftslämnaren kontaktats för en kontroll och eventuell rättning av

uppgiften. Utöver det har även okulära besiktningar gjorts av aggregerade värden. Trots de åtgärder som vidtagits är det dock möjligt att vissa typer av fel inte upptäckts och omfattningen av dessa är därför inte känd. Förekomsten av felaktigheter på grund av bearbetningsprocessen bedöms dock vara små.

2.2.6 Modellantaganden

Förekommer inte.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Förekommer inte.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Statistiken samlas in en gång per år. Den officiella statistiken för referensåret publiceras en gång per år.

3.2 Framställningstid

Fyra månader efter mätperioden.

3.3 Punktlighet

Publicering har skett enligt publiceringsplan.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Sedan 1998 har statistiken i stort sett varit oförändrad innehållsmässigt. Statistikår 2008 tillkom även uppgifter om föräldraskapsutredningar. Uppgifterna om föräldraskapsutredningar har tagits bort 2015, eftersom kvaliteten på insamlade data är väldigt osäker.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

I statistiken jämförs uppgifter från olika kommuner och län.

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

Det sker en sammanvändning av statistiken vid Kommunernas Räkningsrapport, för att beräkna kommunernas kostnader för familjerättsverksamheten.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken publiceras i en rapport på Socialstyrelsens webbplats.

5.2 Presentation

Statistiken består av tabeller och dokumentation i Excel samt ett faktab-

lad med sammanfattande resultatbeskrivning.

5.3 Dokumentation

Dokumentation i Excel består av resultat, definitioner, metodbeskrivning och engelsk-svensk ordlista. Dessutom ingår ett faktablad med en sammanfattning av de viktigaste resultaten.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Vissa möjligheter till specialbearbetningar finns. På grund av att uppgifterna samlas in på aggregerad nivå är dock redovisningsalternativen begränsade.

5.5 Upplysningstjänster

Barbro Engdahl, Enheten för statistik 1, Avdelningen för Statistik och jämförelser, Socialstyrelsen. Telefon 075-247 36 11, e-post: barbro.engdahl@socialstyrelsen.